

56 punkter för ett bättre Skåne.

Liberalernas valmanifest i
Region Skåne 2022

Liberalerna

Möjligheternas Skåne

Vi är Region Skånes liberala parti. Vårt uppdrag är att utifrån liberala idéer ta strid för varje människas frihet att forma sitt eget liv.

Sedan valet 2018 har Liberalerna ingått i Region Skånes politiska styre. Vi har gjort mycket, men har mer att göra. Liberalerna vill korta väntetiderna och stärka de skånska vårdcentralerna. Vi vill att alla skånska kvinnor ska ha en trygg och bra förlossning och vi vill skapa bättre villkor för alla som arbetar i den skånska hälso- och sjukvården. Liberalerna vill också underlätta vardagspendlingen genom satsningar på kollektivtrafik och bättre infrastruktur i Skåne.

Vårt valmanifest 2022 innehåller 56 förslag för ett bättre Skåne.

Vårdcentralerna – navet i hälso- och sjukvården

Liberalerna har en stolt och lång tradition som vårdcentralernas politiska företrädare i den skånska sjukvårdspolitiken. Vi vill att vårdcentralerna ska vara navet i hälso- och sjukvårdssystemet och ha ett helhetsansvar för patienternas vård. Att stärka vårdcentralerna ser vi liberaler som en viktig frihetsreform för att föra vården närmare skåningarna och främja trygghet och kontinuitet för skånska patienter. När vårdcentralerna ges mer resurser och ett större ansvar kan också akutsjukhusen avlastas så att vårdköerna blir kortare.

1. Mer resurser till vårdcentralerna. Liberalernas mål är att vårdcentralerna ska få 25 procent av den totala sjukvårdsbudgeten, precis som i våra grannländer Danmark och Norge. Målet ska nås under nästa mandatperiod.

2. Fast läkare till alla skåningar 2024. Alla skåningar ska kunna vara listade hos en namngiven, fast läkare senast år 2024. Med en fast läkarkontakt slipper patienten upprepa sin sjukdomshistoria vid varje nytt vårdbesök.

3. Inför ett listningstak. Vi vill att ett listningstak införs med målet att ingen läkare ska ha fler än 1 100 invånare på sin lista. Syftet med listningstaket är att bidra till en ökad trygghet och tillgänglighet för patienten samt en bättre arbetsmiljö i vården.

4. **Vårdcentralen ska ha helhetsansvar för patientens vård.** Patientens fasta läkare ska ha överblick och ansvar för all vård och samordna vården även när patienten behöver specialistvård.

5. **Inrätta äldrevårdscentraler.** Liberalerna vill öppna äldrevårdscentraler där äldre ska kunna erbjudas all slags hälso- och sjukvård som inte är akutvård. Detta ska ske i nära samarbete med kommunerna.

6. **Inför ett regionalt äldrevaccinationsprogram.** Som åsrik ska du aldrig behöva avstå från att vaccinera dig av kostnadsskäl. Det ska gå att kostnadsfritt vaccinera sig mot bland annat bältros och pneumokocker.

7. **Hälsosamtal till fler.** Riktade hälsosamtal är en metod för att systematiskt identifiera ohälsosamma levnadsvanor och erbjuda stöd till livsstilsförändringar. Liberalerna vill att fler skåningar ska erbjudas riktade hälsosamtal.

Från bristyrke till drömjobb

Den skånska sjukvårdens absolut viktigaste resurs är medarbetarna. Inte minst under pandemin har sjukvårdspersonalen visat en otrolig förmåga att anpassa sig till en ny svår verklighet och ett enastående engagemang för att vårda svårt sjuka covidpatienter. Liberalerna vill satsa på medarbetarna för att både locka fler att söka sig till skånsk sjukvård och få fler att stanna kvar. Ansvar och befogenheter ska ligga så långt ut i organisationen som möjligt för att frigöra den kraft, kunskap, kreativitet och engagemang som finns hos medarbetarna. Målet ska vara att regionen klarar av sitt uppdrag med fast anställd personal. Problemet med inhyrning av tillfällig personal är inte primärt kostnaden, utan brister i kvalitet, kontinuitet och helhetsansvar.

8. Fler karriärmöjligheter för alla inom vården. Liberalerna vill att sjukvårdspersonalen ska kunna göra karriär och höja sin lön utan att behöva byta arbetsgivare. Vi vill se fler karriärtjänster och fler karriärstegar inom samtliga yrkeskategorier.

9. Mer flexibilitet för att få ihop livspusslet. Region Skåne måste i högre grad anpassa sig till medarbetarnas önskemål vid schemaläggning.

10. Tid för forskning. Liberalerna vill att medarbetarna inom vården får avsatt tid som är dedikerad till vidareutbildning, fortbildning och forskning.

11. Inför ett 24/7-tillägg. Liberalerna vill att det ska märkas betydligt mer i lönekuvertet om du som vårdanställd väljer att arbeta på schemalagd tid under kvällar och helger. Idag är skillnaden mellan att arbeta dagtid och kvällstid för liten. Därför vill vi införa ett tillägg för dem som väljer att arbeta schemalagd kväll, natt- och helgtid.

12. Uppmuntra fler att bli specialister. Region Skåne erbjuder för närvarande betald specialistutbildning för vissa specialistkompetenser. Liberalerna vill utöka den satsningen till att omfatta fler specialistkompetenser.

13. Inrätta kombinationstjänster mellan sjukvården och kommunerna. Att arbeta några månader i taget på varje ställe skapar förståelse för vad som görs på respektive arbetsplats och en mer varierande arbetsmiljö.

14. Förstärk yrkesintroduktionen. Nyanställda undersköterskor, skötare och barnsköterskor ska erbjudas en förstärkt yrkesintroduktion bland annat för att bygga yrkesidentiteten och öka tryggheten för dessa personalgrupper.

15. Använd kompetensen rätt. Liberalerna vill att alla som arbetar inom den skånska sjukvården ska syssla med arbetsuppgifter som tar tillvara just deras kompetens på bästa sätt. Den som har utbildat sig till läkare, sjuksköterska och undersköterska ska arbeta med sjukvård. Administration och annan vårdnära service bör så långt som möjligt automatiseras eller skötas av andra yrkeskategorier, exempelvis servicevärdar.

16. Ja till bisysslor. Vårdköer beror till stor del på brist på vissa personalkategorier. Därför måste möjligheter skapas för regionens anställda till bisysslor, så att de som vill och kan bidra ges möjligheten.

17. Inför en fortbildningsgaranti för vårdens legitimationsyrken. Region Skåne måste som arbetsgivare skapa förutsättningar för personalen att fortbilda sig.

En trygg förlossning för alla skånska kvinnor

Att föda barn ska vara ett positivt minne för livet. En trygg förlossning för kvinnor och barn kräver goda arbetsvillkor för personalen. Liberalerna vill att barnmorskorna på regionens förlossningsmottagningar ska få fler kollegor och en bättre arbetsmiljö. Liberalerna vill också att ett större fokus riktas mot förlossningsrelaterade hälsoproblem.

18. 100 extra utbildningsplatser. Staten har inte tagit sitt ansvar att se till så det finns tillräckligt med utbildningsplatser för att täcka behoven. Därför vill Liberalerna att Region Skåne köper 100 extra utbildningsplatser för barnmorskor under nästa mandatperiod.

19. Tydliga bemanningsmål – en födande, en barnmorska. Varje kvinna i aktiv fas av förlossningen ska ha en och samma barnmorska vid sin sida. Det ökar tryggheten för kvinnan, minskar risken för förlossningsskador och skapar en bättre arbetssituation för barnmorskan.

20. **Sammanhållen vårdkedja.** Att som kvinna ha samma team av barnmorskor genom graviditet, förlossning och eftervård skapar trygghet och kontinuitet. Detta teambaserade arbetssätt ska införas i Skåne.

21. **Möjliggör rotationstjänstgöring.** Med roterande tjänstgöring kan barnmorskor i öppenvården arbeta delar av sin arbetstid inom förlossningsvården. Detta ger variation i arbetet och gör att medarbetare får använda mer av sin breda kompetens vilket tillför förlossningsklinikerna värdefulla insikter.

22. **Prioritera förlossningsrelaterade hälsoproblem.** Vården av kvinnor som drabbas av förlossningsdepression och förlossningsskador måste bli bättre.

23. **Stärk klimakterievården.** Kunskapen om klimakteriebesvär och de svåra komplikationer de kan leda till för många kvinnor måste stärkas. Det krävs insatser för att öka kunskaperna i vårdcentralerna så att kvinnor kan mötas med rätt information och råd direkt i den nära vården.

Förbättra akutsjukvården

24. **Mer akutsjukvård i hemmet.** Akutsjukvård i hemmet behöver utökas. Då kan många vårdplatser inne på sjukhusen frigöras.

25. **Stöd vårdcentralerna.** Sjukhusen ska stödja vårdcentralerna med specialistkompetens för att på så sätt minska belastningen akutmottagningarna. Det arbetssättet har prövats på flera olika håll med goda resultat och vi vill införa det på fler platser i Region Skåne.

26. **Låt erfarna sjuksköterskor och fysioterapeuter remittera till röntgen.** En erfaren sjuksköterska eller fysioterapeut ska få utökade befogenheter, till exempel rätt att remittera patienter till röntgen.

27. **Förbättra sjukvårdsrådgivningen.** För att avlasta akutmottagningarna måste väntetiderna till sjukvårdsrådgivningen minska och tillgängligheten öka. Sjukvårdsrådgivningen ska kunna boka tider vid vårdcentral.

Psykisk ohälsa ska tas på största allvar

28. **Psykatrikompetens på vårdcentralerna.** Var tredje patient som besöker en vårdcentral i regionen gör det på grund av psykiska besvär. Dessa måste mötas av personal med kompetens att ta emot denna patientgrupp.

29. **Självvald inläggning.** Individperspektivet behöver stärkas inom psykiatrin. Självvald inläggning, där patienten själv bestämmer över sina in- och utskrivningar, ska erbjudas i hela regionen.

30. **Inrätta mottagningar för riskbrukare.** Olika former av missbruk ska ses som en sjukdom och bör därför behandlas av hälso- och sjukvården. Särskilda mottagningar för riskbrukare ska inrättas.

31. **Psykatriambulanser i hela Skåne.** I Skåne finns sedan ett par år tillbaka psykiatriambulanser. Liberalerna anser att verksamheten bör finnas i hela regionen.

32. **Nollvision för suicid.** Regionens suicidpreventiva arbete behöver förstärkas för att uppnå en nollvision.

Mer förebyggande insatser - växla upp folkhälsoarbetet

Den bästa vården är den som aldrig behöver ges. Bättre förebyggande arbete och tidiga insatser är viktigt för att förhindra ohälsa. Hälsöfrämjande och sjukdomsförebyggande insatser stärker människors frihet och självständighet.

33. Behåll Folkhälsoberedningen. Behovet av en kraftfull och handlingskraftig politik för att förebygga ohälsa bland skåningarna har sällan varit större. Regionens Folkhälsoberedning ska utvecklas, inte avvecklas.

34. Goda uppväxtvillkor för skånska barn. Ett barns uppväxt går inte i repris. Med fler familjecentraler och barnskyddsteam på sjukhusen vill Liberalerna att fler barn ska få en bra start i livet. Region Skåne ska också stödja den idéburna sektorns arbete för en meningsfull fritid och bättre hälsa för barn och unga i Skåne.

35. **Ta fram en strategi för regionens folkhälsoarbete.** Liberalerna vill ta fram en regional sammanhållen strategi för hälsa. Den ska ha ett brett samhällsperspektiv och inkludera frågor kring jämlikhet, delaktighet, språkkunskaper och jämställdhet. Särskilt fokus ska sättas på dem som oftare drabbas av ohälsa och för tidig död.

36. **Arbeta förebyggande mot våld i nära relationer.** Ett av de största hoten mot folkhälsan är våld i nära relationer. Det ska finnas sjukvårdspersonal i beredskap som har särskild utbildning i såväl omhändertagande som dokumentation. Kunskapen inom sjukvården kring framför allt barn och unga som lever i miljöer med hedersvåld måste öka.

Goda pendlings- möjligheter för alla skåningar

Med drygt 1,3 miljoner invånare är Skåne en av Sveriges tre storstadsregioner och därtill en del av Öresundsregionen med Köpenhamn som tillväxtmotor. Skåne har fantastiska förutsättningar. Men mer måste göras för att underlätta arbets- och vardagspendling i Skåne, inte minst för dem som bor på landsbygden. Det behövs många insatser för arbetsmarknaden i Skåne och en välfungerande kollektivtrafik är en viktig del i detta. Kollektivtrafikens andel av de totala resorna i Skåne ska öka.

37. Rusta upp och bygg ut Skånes cykelleder. Det ska vara lätt för människor att göra klimatsmarta val. Vi vill rusta upp och bygga ut cykellederna över hela Skåne och göra det enklare att ta med cykeln i kollektivtrafiken.

38. Nej till höghastighetståg. Liberalerna vill prioritera vardagspendlingen framför höghastighetståg. Därför säger Liberalerna nej till att bygga höghastighetsjärnväg mellan Stockholm och Malmö/Göteborg. Liberalerna menar att höghastighetstågen riskerar att tränga undan andra infrastruktursatsningar.

39. **Rusta upp den befintliga järnvägen.** Liberalerna vill hellre lägga de pengarna på att förbättra underhållet av den befintliga järnvägen och bygga ut den regionala trafiken. Liberalerna vill se dubbelspår på sträckorna Hässleholm-Kristianstad, Malmö-Svedala, Malmö-Trelleborg samt Helsingborg-Kristianstad.

40. **Inför flexibel kollektivtrafik.** Kollektivtrafiken behöver i högre utsträckning anpassa sig efter resenärerna. Vi vill införa en ny variant av kollektivtrafik i Skåne – en flexibel buss som inte följer någon förhand given linje. Istället kommer resenären kunna beställa sin resa via sin mobil eller dator.

41. **Se över zonindelningen.** Idag är det inte antalet kilometer som avgör priset på din biljett hos Skånetrafiken, utan själva zonindelningen. Därför vill vi skapa en mer rättvis zonindelning.

42. **Bygg ut E6:an till sex filer.** Den överbelastade E6:an från Trelleborg till Helsingborg är ett stort problem, med många olyckor och långa köer. Liberalerna vill att E6:an byggs ut till sexfilig motorväg i Skåne, från Trelleborg via Malmö till Helsingborg. Liberalerna vill även införa trafikavgifter för tung trafik på E6 samt införa hastighetsbegränsningar för lastbilstrafiken.

43. **Ny fast förbindelse över Öresund.** En ny förbindelse över Öresund är nödvändig för att förbättra Öresundsintegrationen.

Hela Skåne ska leva

Skåne har fantastiska förutsättningar. Men mer måste göras för att minska arbetslösheten och stärka tillväxten i vår region. Region Skåne kan göra mycket för att skapa förutsättningar för ett bättre företagsklimat, ett rikare kulturliv och en snabbare grön omställning i Skåne.

44. Billigare el i Skåne. När Skånes städer växer och när transportsektorn och industrin elektrifieras ökar efterfrågan på elektrisk effekt. Inte minst för att nå klimatmålen behöver tillgången till fossilfri el kunna garanteras. Liberalerna vill se mer planerbar energiproduktion i Skåne, enhetliga elpriser i hela Sverige och sänkt skatt och moms på el.

45. Utbildning är avgörande för att fler ska komma in i arbetsmarknaden. Liberalerna vill att Region Skåne ska arbeta för att få fler skåningar i arbete genom bättre matchning på arbetsmarknaden och bygga en stark utbildningsregion med livslångt lärande.

46. Region Skåne ska satsa på Life Science. Skåne ska vara en ledare för regionala innovationsinsatser, med hälso-och sjukvården som hävstång för snabb tillväxt och innovation inom Life Science-industrin.

47. Effektivare vattenanvändning. Liberalerna vill att Region Skåne fortsätter att främja innovativa lösningar för en mer effektiv vattenanvändning i det skånska näringslivet.

48. **Klimatsmart byggande.** Liberalerna vill att minst hälften av den betong som används inom Region Skånes kommande byggnader ska vara så kallad slaggbetong. Det kan minska klimatavtrycket med upp till 50 procent.

49. **Återbruk av byggmaterial.** Liberalerna vill att Region Skåne arbetar aktivt för att återbruka byggmaterial i de fastigheter regionen ansvarar för. Genom att låta exempelvis innerdörrar och fönster från en gammal byggnad få nytt liv när en ny fastighet ska byggas stärker vi den cirkulära ekonomin och reducerar regionens klimatavtryck.

50. **Minskad klimatpåverkan från textilier.** Textilier har stor miljöpåverkan och står för en betydande del av de globala koldioxidutsläppen. Därför måste Region Skåne arbeta för att minska textiliers klimatpåverkan.

51. **Låt gröna lokala näringar växa.** Liberalerna vill ge gröna skånska näringar goda förutsättningar att utvecklas. Detta är viktigt inte minst ur ett beredskapsperspektiv.

52. **Gårdsförsäljning av alkoholdrycker.** Liberalerna vill att Skånes duktiga vinbönder och ölproducenter ska kunna sälja sina produkter direkt till besökare.

53. **Ett tillgängligt kulturliv.** Kulturen ska vara tillgänglig för alla, även för den med funktionshinder. Vi måste utveckla tillgängligheten och professionen för människor med funktionsnedsättning.

54. **Fler ord till fler familjer.** Region Skåne ska arbeta för att stärka och stimulera till språk- och läsutveckling hos barn.

55. **Ett nytt konstnärligt nationellt uppdrag.** Vid sidan av institutionerna med nationellt uppdrag bör ett särskilt konstnärligt nationellt uppdrag ges, där en viss scen får i uppdrag att vara konstnärligt drivande under en viss period. Det skulle till exempel kunna handla om att ge en regional opera, dansteater, teater eller konserthus ett särskilt flerårigt statligt stöd för att utveckla sina konstformer och nå ny publik.

56. **Fler mötesplatser.** Alltför många årsrika skåningar lever i ofrivillig ensamhet. Därför är det viktigt att utveckla mötesplatser där människor möts och utbyter dialog, initiativ och samarbeten. Liberalerna vill se fler mötesplatser där kultur och bildning står i centrum.